

În dezacord cu colegii politici si civici

În luna aprilie 1998, în timpul guvernării Convenției Democratice din România (CDR) și a președintelui Constantinescu, a avut loc un scandal de corupție (contrabandă cu țigări), cunoscut atunci și ulterior sub numele de „Afacerea Țigareta II-Otopeni” (în guvernarea precedentă, a PDSR, existase „Afacerea Țigareta I”). Episodul acesta dar și alte împrejurări legate de modul în care guvernarea de atunci înțelegea să „lupte împotriva corupției” mi-au inspirat un text critic („A complota, complot”) pe care l-am transmis presei la data de 16 mai 1998. Despre episodul de la aeroport președintele vorbise într-o primă fază ca despre un „complot” împotriva guvernării sale pentru ca mai apoi să susțină că ar fi fost „un flagrant controlat” cu știința sa.

Textul era în fapt un articol, și nicidecum o „scrisoare deschisă” ori o „declarație”, așa cum, ulterior, deloc întâmplător, aveau să-l categorisească unii ziariști dar și colegii din Alianța Civică (la acea dată aveam calitatea de președinte executiv al AC). Demersul meu a avut un impact destul de mare. O parte a presei l-a privit drept ce era, un punct de vedere critic la adresa unor politicieni pe care și eu îi susținusem ca să ajungă la putere, în timp ce o alta (adversară declarată a acelei guvernări) a prezentat-o drept un atac al Alianței Civice împotriva foștilor colegi civici și politici.

Unii dintre colegii mei de la AC, care după 1996 aleseseră să evite aproape orice critică la adresa politicianilor pe care împreună îi adusesem la guvernare, au vorbit despre gestul meu ca despre o muniție dată Opoziției și unei părți a presei împotriva președintelui Constantinescu și guvernării CDR.

În opinia mea, însă, faptul că unii ziariști manipulau în interesul anumitor politicieni nu putea să constituie în sine un motiv rezonabil pentru a renunța la formularea oricăror critici la adresa foștilor colegi din AC și Convenția Democrată. Și aceasta chiar dacă asemenea manipulări mă vizau până și pe mine – cum s-a întâmplat, de exemplu, în chiar acele zile, cu ocazia unui interviu pe care l-am dat Evenimentul zilei (interviu „realizat” de Claudiu Săftoiu, devenit ulterior, împreună cu soția sa, Adriana Săftoiu, colaboratori dintre cei mai apropiați ai lui Traian Băsescu: director al Serviciului de Informații Externe, respectiv consilier prezidențial și purtător de cuvânt al președintelui României Traian Băsescu). Chiar titlul dat interviului, o afirmație pe care ar fi putut-o face numai cineva având probleme serioase de judecată, făcea evidentă manipularea la care se pretase ziaristul : „Valerian Stan, președintele executiv al Alianței Civice: <Dacă Vadim Tudor afirmă ce am afirmat și eu, acuzând actuala putere, îi dau dreptate>”. Dată fiind această situație, la data de 20 mai 1998 am transmis redacției Evenimentului zilei (dar și României libere, revistei 22 și ziarului Național) o „Precizare” prin care voisem să clarific lucrurile. Dintre toate, numai Național a publicat textul (în ediția din 21 mai 1998).

Ca urmare a impactului publicării textului meu, pe data de 19 mai 1998, președintele Constantinescu a solicitat („în termeni imperativi”, mi s-a spus) o întâlnire conducerii AC. Președintele ne-a cerut (foștilor colegi civici și politici), pe un ton foarte ferm, să-i precizăm dacă-l mai susținem în continuare sau nu. Personal am fost de părere că era firesc ca AC să continue să-l susțină pe președinte, însă această susținere să fie condiționată de o angajare mai decisă a sa în atingerea obiectivelor de guvernare la care împreună ne-am obligat cu ocazia alegerilor. În final, Emil Constantinescu a obținut susținerea necondiționată din partea conducerii AC (sub acest aspect am rămas în dezacord cu colegii mei). Nemulțumit de atitudinea mea, președintele mi-a prezis că „voi sfârși în partidul lui Vadim Tudor”.

Revista 22 (26 mai-1 iunie 1998), publicație a Grupului pentru Dialog Social (GDS), a prezentat cele întâmplate într-o manieră care explica susținerea necondiționată pe care o dădea în acea perioadă președintelui în funcție precum și relațiile privilegiate cu unii dintre liderii cei mai importanți ai Alianței Civice. A fost publicat integral textul meu, însoțit de o „Scrisoare deschisă” către președintele Constantinescu a Doinei Cornea, membră a GDS (președintele era apărut patetic de „reaua mea credință, dovedită prin reluarea unui <număr> mai vechi, jucat și împotriva

și pentru discreditarea lui Victor Ciorbea”), precum și de un amplu interviu al principalului consilier al președintelui, Zoe Petre. Revista prezentase textul meu drept „un text remis de Valerian Stan agențiilor de presă nu numai în nume personal, ci și fără să anunțe conducerea AC” (sic!)¹ „și care n-a apărut integral decât în Jurnalul național și România Mare” (în realitate însă și Național publicase integral textul). Imediat ce Emil Constantinescu nu a mai fost președinte, revista 22 avea să publice (sfârșitul anului 2000-începutul anului 2001) o analiză a mandatului acestuia, considerat mai ales mediocru („Constantinescu-final fără glorie”), analiză în care, cu privire la episodul „Țigaretă II”, se aprecia că fostul președinte „a intervenit cu declarații pripite sau pur și simplu ridicole (teoria <flagrantului> controlat), care nu numai că nu au convins pe nimeni, dar au și lăsat bănuiala că ar avea ceva de ascuns”.

Ulterior acestui scandal, inclusiv Regele Mihai avea să facă o remarcă în legătură cu cele întâmplate (și, desigur, aluziv, la rânduielile republicane care le-au făcut posibile): „Nimeni nu a văzut vreun monarh acuzat de trafic de țigări”.

Mai jos sunt postate textul „A complota, complot”, un interviu pe care l-am dat ziarului Cotidianul (22 mai 1998), ulterior întâlnirii cu președintele Constantinescu și Comunicatului de susținere din partea AC, precum și “Precizarea” transmisă la data de 20 mai 1998 ziarelor Evenimentul zilei, România liberă, Național și revistei 22.

Reproduc de asemenea un drept la replică pe care România liberă avea să mi-l refuze, la un editorial al redactorului șef Bogdan Ficeac, un comentariu critic și injust pe marginea textului meu – nepublicat, desigur, de România liberă. În cam aceeași manieră a procedat însă și Biroul de presă al Alianței Civice (condus de Romulus Rusan), care în Agenda AC 31/1998 a făcut referiri la articolul meu (numindu-l când declarație când articol) fără a-l și publica (Comunicatul Comitetului de coordonare al AC din 19 aprilie 1998); Comunicatul AC fusese, publicat, evident, și de România liberă, a colegului Petre Mihai Băcanu.

Detalii despre Alianța Civică (dar și mai multe despre prezența și activitatea mea în cadrul AC) pot fi găsite în materialul în trei părți "De la Alianța Civică: istoric, documente, activitate", pe pagina de Documente/ Alte documente a acestui site (precum și în materialele „La retragerea din Alianța Civică”, „Controversă cu Zoe Petre, principalul consilier al președintelui Constantinescu” și „Cauza Stan împotriva fostului președinte al României Emil Constantinescu”).

Pentru informații complete privind prezența și activitatea mea publică se poate vedea pagina de Biografie cu trimiterile de acolo făcute.

---

¹ Reproșul că nu am anunțat (nu am consultat) Alianța Civică mi-a fost făcut chiar și de unul sau doi dintre liderii importanți ai AC. Pornind de aici în lunile următoare avea să se ajugă să mi se ceară nici mai mult nici mai puțin ca articolele pe care voiam să le mai public să fie văzute mai întâi la AC. Pentru că așa ceva nu se cădea să-mi spună, nu-i așa, un intelectual cu pretenții de la vârful AC, a consimțit s-o facă Nicolae Noica, un inginer constructor venit la AC cam pe când victoria CDR în alegerile din toamna lui 1996 devenise la fel de sigură ca fotoliul de ministru la care dânsul aspira – pentru detalii, pe pagina de Publicistica 2002, se poate vedea articolul “Pâna unde? Si de ce?”

A complota, complot

Încep să cred tot mai mult că ceea ce ni se întâmplă rău după 1989 nu ni se întâmplă pentru că cei care ne conduc sunt incapabili, ci pentru că unii dintre ei sunt necinstiți. Administrația Iliescu nu a făcut, se știe, un standard din corectitudinea guvernării, nici în campaniile electorale și nici în anii dintre ele – iar acesta pare să fie principalul motiv pentru care a fost înlocuită la ultimele alegeri. Cei care i-au luat locul, CDR și președintele Constantinescu mai ales, reușiseră în campania electorală să convingă o bună parte a populației că sunt dispuși și capabili să pună capăt corupției din administrație.

Fără să spun că este deja totul pierdut, cred că ceea ce s-a întâmplat după noiembrie 1996 constituie un grav eșec. Iar lucrul acesta este o consecință a faptului că și după 1996 autoritatea instituțiilor publice cu atribuții în apărarea legalității s-a deteriorat continuu. Reforma instituțiilor și refacerea încrederii cetățenilor în ele a fost promisiunea electorală a cărei nerespectare are consecințele cele mai grave pentru societatea românească de după noiembrie 1996. Așa, și numai așa s-a ajuns, iată, ca România să țină încă o dată, prin scandalul contrabandei cu țigări, pagina neagră a presei internaționale.

Presa de la noi a scris ani de-a rândul, și continuă încă să scrie, despre polițiști și magistrați care dețin averi impresionante, cu toate că unica lor sursă de venit este un salariu mai mult decât modest. Deși salarizarea unor categorii de bugetari este aici o altă problemă, ea reprezintă un lucru foarte serios, peste care ar trebui să nu se mai treacă mult timp cu ușurință. Revenind, nimeni, dar absolut nimeni nu ia în seamă cele relatate de presă. De puzderia de ofițeri din Poliție cu certificate de revoluționar (aducătoare de importante privilegii), d-l Dejeu a uitat de mult. Zeci de generali și ofițeri superiori de toate „armele”, foști și actuali demnitari și funcționari publici se folosesc de pozițiile lor și obțin „credite preferențiale” de sute de milioane de lei, de la băncile de stat, și nimeni nu-i întreabă nimic – nici pe ei, și nici pe Temeșan sau pe Vlad Soare. Când am făcut dovada, așa cum îmi impunea legea, că amicii politici de azi ai d-lui Constantinescu au jefuit flota comercială a României și că și-au atribuit lor și prietenilor lor case prin tot soiul de fraude penale, d-l președinte a dictat (în disprețul prerogativelor sale constituționale) înlăturarea mea. „Stan trebuia să se ocupe de Hrebenciuc și PDSR, nu de partidul d-lui Roman” – a explicat președintele. Presa scrie de mai bine de un an despre pericolul pe care îl constituia prezența colonelului Truțulescu în Serviciul de Protecție și Pază, adus aici după 1996 de vechiul său prieten Nicu Anghel, care îi știa prea bine antecedentele. Nimeni nu face nimic și bomba explodează. În plină deflagrație se află că și generalul de Securitate Mihai Stan (cunoscut din scandalul „Berevoiești”) „lucra” la SPP – dar și că între mai marii SPP și unii angajați ai acestuia raporturile ar fi fost și de altă natură decât „de serviciu”.

Și totuși, de cele întâmplate, în afara a unu-doi colonei și a unui acar, nimeni nu-i vinovat. Zilele acestea s-a mai aflat și că în dosul promisiunilor pe care d-l Constantinescu le făcea în campania electorală cu privire la restructurarea serviciilor de informații (inclusiv a SPP) se ascundea de fapt hotărârea sa de a „nu schimba mai nimic în activitatea lor”. Iar astăzi, când s-a ajuns în situația în care s-a ajuns, în loc să se asume

răspunderea pentru cele întâmplate, ni se spune că totul nu-i decât un complot împotriva președintelui și a interesului național. Teoria, lansată de d-na Zoe Petre, deși a intrat imediat în folclor, este susținută tenace și cu o seriozitate încruntată de Televiziunea publică a d-lui Stere Gulea (Televiziune care funcționează la fel de ilegal ca și pe timpul d-lui Iliescu, doar că astăzi d-l Constantinescu a încetat să mai protesteze). Surpriza este că s-au alăturat „cauzei” și o parte a presei private și, cu totul de neînțeles, doi sau trei intelectuali importanți. În rest, pe d-na Petre n-o mai ia nimeni în serios.

Eu nu spun că n-or fi existând forțe (dinafara sau dinăuntru țării) interesate ca România să nu urmeze calea spre normalitate. Eu spun că și după 1996 noi înșine am contribuit decisiv, în domeniul despre care vorbesc, la sabotarea propriei noastre șanse. Chiar și numai enumerarea anterioară mi se pare concludentă. Care agenturi străine l-au sabotat pe d-l Constantinescu în războiul declarat (cam emfatic și triumfalist) corupției? Agenturile străine sau ele însele – mult trâmbițatele CNAÎCCO și cele 40 de CJAÎCCO – s-au îngropat în ineficiență și penibil? Cine altcineva dacă nu noi suntem vinovați că de ani în șir în care se petrec lucruri de o asemenea gravitate, în România nu există legile responsabilității ministeriale, a funcționarului public și de combatere a corupției și crimei organizate?

Revenind la cazul Otopeni, opoziția a cerut comisie parlamentară de control. D-na Zoe Petre, în temeiul nu se știe căror competențe constituționale, a cerut parlamentarilor Coaliției să dejoace periculoasa tentativă și să amenințe cu verificări și pe perioada guvernării trecute. Cu musca pe căciulă, probabil, Opoziția a înghițit gălușca. La o altă cerere a PDSR, de a fi verificate conturile Fundației Române pentru Democrație, d-na Petre a răspuns în același stil – dacă verificați fundațiile noastre, le verificăm și noi pe ale voastre. Și iarăși s-a așternut tăcerea. Încât nu-i exclus ca zilele următoare să readucă consensul. Și odată cu el și zădărnicierea planurilor destabilizatoare ale agenturilor complotiste.

Aici ar mai fi de spus un lucru: dacă cineva își imaginează că în dosul formulelor de politețe ale diplomației euro-atlantice nu stă și o înțelegere foarte exactă a ceea ce se întâmplă cu adevărat în România, atunci acela este un naiv.

Și totuși, repet, nu cred că este deja totul pierdut. Timpul însă nu mai are răbdare. Dacă perioada următoare nu va aduce clarificări convingătoare, dacă pentru ceea ce s-a întâmplat nu vor fi asumate responsabilitățile care se impun și dacă efortul pentru restabilirea legalității va continua să nu fie decât o chestiune de imagine electorală și de competiție politică, atunci nu este exclus ca în câteva luni chiar să fie totul pierdut.

Valerian Stan
16 mai 1998

**Valerian Stan, în exclusivitate pentru Cotidianul:
„Alianța Civică ar fi trebuit să condiționeze susținerea președintelui
Constantinescu”**

Vă satisface poziția oficială adoptată de Alianța Civică?

În cea mai mare parte, da. Diferența constă în ceea ce eu am crezut, spre deosebire de colegii mei, că declarația publică de susținere a președintelui Constantinescu (*Comunicatul AC din 21 mai 1998*) trebuia pusă mai explicit în legătură cu măsura în care acesta va face în viitor ceea ce trebuie să facă din poziția în care se află. Personal i-am repetat președintelui nemulțumirea mea față de o parte a prestației sale de până acum. M-a surprins faptul că președintele, răspunzându-mi, a afirmat că este sigur că fac ceea ce fac numai pentru că sunt rău intenționat. În cinci ani cât am bătut orașele și satele împreună cu colegii din Alianță făcându-i campanie electorală nu mi s-a mai spus lucrul acesta.

În privința referirii pe care textul Comunicatului o face la atitudinea unei părți a presei, aș vrea să spun că au fost într-adevăr cazuri când unii ziariști i-au insultat pe unii dintre colegii mei, care s-au simțit pe bună dreptate lezați. Lucrul acesta este regretabil și cred că atingerea în acest domeniu a standardelor lumii civilizate trebuie să ne preocupe pe toți. Și eu am fost uneori „beneficiarul” unui asemenea tratament. M-am consolată însă cu gândul la inconfortul pe care mi l-am asumat conștient atunci când am decis să intru în viața publică și cu speranța că „tranziția” n-o să dureze o veșnicie.

Cum catalogați opiniile unor colegi potrivit cărora demersul dvs ar oferi muniție unor partide din opoziție?

Am spus și o repet, singurul lucru care mă preocupă este ca ceea ce spun să fie cât se poate de adevărat. În rest, „nu era momentul”, „muniție pentru opoziție” sunt sofisme păguboase pentru discursul și acțiunea unei asociații civice cum este Alianța Civică. Definiția Alianței Civice, cuprinsă în documentele ei programatice, îi contrazice în modul cel mai evident pe autorii acestor teorii. E bine barem că nu mi se spune că fac jocul agenturilor străine.

A recunoscut președintele vreo una din acuzațiile pe care i le-ați adus?

Din păcate discuția nu s-a purtat pe textul comentariului, și nu înțeleg de ce d-l președinte a evitat lucrul acesta. A invocat în schimb o declarație pe care am dat-o unui ziarist, declarație scoasă din context și cu prea puțină legătură cu textul în discuție.

De ce a fost nevoie de consultarea cu Emil Constantinescu pentru ca AC să comită un comunicat?

Întâlnirea nu și-a propus drept scop emiterea Comunicatului, ci a avut menirea de a încerca o discuție în care, între altele, să-i spunem președintelui ce credem noi despre ceea ce se întâmplă și ce credem noi că ar trebui făcut. Toți colegii mei din AC recunosc că ceea ce am scris eu este adevărat.

Regrețați faptul că ați conceput acea scrisoare incendiară?

Nu mă cred un individ infailibil. Am să-mi fac și reproșuri pentru comportamentul din viața publică. În cazul acesta nu-mi fac niciun reproș. Îmi asum integral ce am scris, după cum îmi asum și felul în care am procedat. Aici aș vrea să spun un lucru pentru cititorii „Cotidianului”. Textul pe care l-am scris, intitulat „A complota, complot”, este un articol, un comentariu, și nimic altceva. Nici scrisoare deschisă, nici scrisoare închisă și nici măcar „declarație”, cum este numit în Comunicatul AC. În

ultimele luni s-a întâmplat să nu mai pot să public articolele pe care le-am scris în presa care mă găzduise cu maximă generozitate ani în șir. Asta m-a făcut să-l public prin intermediul agențiilor de presă. Nu am cerut colegilor din Alianță acordul pentru că era un text privat, nu o declarație a președintelui executiv al AC. Iar când spun asta am pretenția că nu comit o ipocrizie. Mulți dintre colegii mei din conducerea Alianței își publică cel puțin săptămânal propriile comentarii și eseuri, poate mai citite decât textul meu, pe teme de aceeași actualitate și gravitate, și nu-mi cer acordul. Și este firesc să n-o facă. Înțeleg să mi se fi cerut socoteală dacă în textul meu privat aș fi făcut afirmații neadevărate și calomnioase și, prin acest comportament, dată fiind poziția mea în Alianță, aș fi adus vreo atingere prestigiului organizației mele. Însă atât timp cât ceea ce am scris eu acolo este corect – și o recunosc toți colegii mei – nu văd care-i problema. Nenorocirea este că suntem încă duplicitari cu regulile. Recunoaștem: „Este adevărat, asta-i regula”, însă uneori nu rezistăm tentației de a continua imediat: „Da, dar totuși...”

Credeți că se va remedia ceva în timpul care a mai rămas până la expirarea mandatului actualei majorități?

Da, cred. Totul depinde însă de măsura în care actuala majoritate și președintele Constantinescu vor înțelege că o administrație corectă este la fel de importantă ca și o economie eficientă. În plus cred că conducătorii noștri ar trebui să-și trateze fobia criticii și să înceteze să mai vadă în toți cei care-i critică niște dușmani.

**A consemnat Ciprian RANGHEL
22 mai 1998**

Alianța Civică îl va sprijini pe președintele Constantinescu în lupta contra corupției

Publicarea de către dl Valerian Stan a articolului intitulat "A complota, complot", in care enumera câteva dintre aspectele nedorite ale vieții noastre politice, a atras o serie de comentarii tendențioase din partea celor care pun semnul egal între invecitiva răuvoitoare și critica venită din dorința de a nu lăsa pe cineva să greșească. În această situație, Comitetul Național de Coordonare al Alianței Civice s-a întrunit în ziua de 19 mai 1998 și a analizat consecințele apărute. In aceeași zi, a avut loc o întâlnire între președintele Emil Constantinescu și membrii CNC al AC. S-a discutat despre evenimentele de pe scena politică, despre posibilitățile de rezolvare a unor neîmpliniri și despre întârzierea promisei reforme morale a societății și a clasei politice. La sfârșitul discuțiilor, Comitetul Național de Coordonare al Alianței Civice a dat publicității următorul Comunicat:

"În declarația dlui Valerian Stan, făcută în nume propriu în 18 mai a.c., sunt cuprinse multe dintre neliniștile și tulburările Alianței Civice în fața felului în care unele instituții ale statului sunt puse de realitate, sau numai de construcții de presă, sub semnul de întrebare al corupției. Ceea ce ar trebui însă adăugat pentru ca lucrurile să fie înțelese corect este că tot ce iese acum la iveală este continuarea unei stări de fapt dezvoltate sub regimurile anterioare și pe care actuala Putere nu le-a putut curma.

Mai trebuie precizat că, atunci când Puterea de după noiembrie 1996 dezamăgește, o face în comparație cu propria ei imagine de dinainte de alegeri, dar ea nu poate fi în nici un fel judecată sau învinovățită în raport cu adversarii ei politici.

Publicațiile, ziaristii și politicienii care s-au remarcat în ultimul timp prin insultarea Alianței Civice și prin dorința de a o dezbină au preluat declarația dlui Valerian Stan cu o bucurie pe care n-o putem împărtăși.

Este un prilej de reflecție, și nu de jubilație.

În acest context, Alianța Civică îl va sprijini pe președintele României pentru a continua lupta împotriva corupției și a transforma în realități ideile în numele cărora a fost ales".

Precizare

[Textul de mai jos a fost transmis la data de 20 mai 1998 ziarelor Evenimentul zilei, România liberă, Național și revistei 22 și a fost publicat numai de cotidianul Național din 21 mai. Prin acest text am vrut să clarific unele declarații pe care le-am făcut, ulterior publicării textului „A complota, complot”, în special în legătură cu un „Memorandum” al conducerii Partidului România Mare și cu reacțiile autorităților la el. La scurt timp după izbucnirea scandalului „Țigareta II”, PRM a adoptat un „Memorandum”, adresat principalelor instituții euro-atlantice (se poate vedea revista România Mare din 1 mai 1998), prin care guvernării de la acea dată îi erau aduse un număr de acuzații de corupție, inclusiv „Afacerea Țigareta II”.]

Întrucât în câteva rânduri unii ziariști au consemnat în mod incomplet afirmațiile mele cu privire la reacțiile autorităților la unele declarații și acțiuni ale conducerii Partidului România Mare, precizez următoarele:

1. În privința Memorandumului parlamentarilor PRM, am spus-o și o repet, în opinia mea Consiliul Suprem de Apărare a Țării nu trebuia să se pronunțe, așa cum a făcut-o, în legătură cu veridicitatea celor susținute în acest document. Intervenția precipitată a CSAT – „acuzațiile de corupție aduse unor înalți demnitari sunt neadevărate și calomnioase” – intervenție făcută fără verificările prealabile care se impuneau, a fost de natură să pună sub semnul întrebării credibilitatea acestei instituții și să nască suspiciunea că, „antepronunțându-se”, CSAT va opri sau va influența verificările ce ar fi trebuit făcute de către autoritățile abilitate. Referirea la acest caz am făcut-o și pentru că el mi s-a părut un exemplu semnificativ în care comportamentul conducătorilor unor instituții publice poate afecta încrederea cetățenilor în acestea.

2. În zilele în care s-a discutat despre textul „A complota, complot”, pe care l-am făcut recent public, unii dintre cei vizați de criticile mele au replicat: „Dar asta a mai spus-o și Vadim Tudor”, crezând că au făcut în acest fel dovada supremă că eu afirmasem un neadevăr. Mă număr printre cei care sunt în dezacord cu comportamentul public, din trecut și actual, al liderului PRM și nu cred că el este cel mai îndreptățit să judece ce se întâmplă azi bine sau rău în societatea românească. Mi-am exprimat public în repetate rânduri acest dezacord. Eu însumi am fost insultat și calomniat de mai multe ori în publicațiile șefului PRM. Pornind de aici, am spus și spun, însă, și că nimeni nu are dreptul să se apere de adevăruri care nu îi convin cu „argumentul” că ele sunt sau au mai fost spuse și de Corneliu Vadim Tudor. Cei care fac lucrul acesta au deficiențe fie de raționament, fie de caracter.

Valerian Stan
20 mai 1998

Drept la replică refuzat de cotidianul România liberă
(în principal în urma articolului „O scrisoare explozivă” din 21 mai 1998)

Domnului Bogdan Ficeac

Redactor șef al României libere

Stimate domnule Bogdan Ficeac,

Pentru că în ultimul timp ziarul România liberă a făcut o serie de referiri critice la gestul meu de a publica articolul intitulat „A complota, complot”, fără a consemna și punctul meu de vedere, vă rog să fiți de acord cu publicarea următoarelor precizări:

Cred că înainte să vă fi exprimat propria opinie cu privire la textul în discuție, ar fi trebuit să publicați acest text. În acest fel, cititorii României libere ar fi avut posibilitatea să-și formeze o opinie cât mai corectă în legătură cu textul meu și cu comentariile dumneavoastră, mai ales din editorialul „O scrisoare explozivă” din 21 mai 1998. În măsura în care veți aprecia că nu este prea târziu, vă rog să fi de acord cu publicarea articolului meu într-unul dintre numerele viitoare ale ziarului.

Scriind acest text nu am vrut, așa cum spuneți, nici să mă „angrenez într-o luptă pe cont propriu care să îi facă vulnerabili pe colegii mei” [de la Alianța Civică, insinuează autorul – n.m.], și nici nu cred că „am reușit să fac jocurile celor antrenați decenii de-a rândul în aplicarea celebrului îndemn <dezbină și stăpânește>”. Scriind ce am scris nu am urmărit decât un singur lucru: într-o situație destul de gravă pentru societatea românească să spun celor de la putere (în felul în care am spus) ceea ce aș fi putut să le spun înfinit mai ușor în anii în care “luptam să ajungem la putere”. Scriind și semnând un text în nume propriu nu mi se pare nici că am luat o luptă “pe cont propriu”. După cred că nici colegii mei nu au făcut-o atunci când au scris în nume propriu – chiar în ziarul dumneavoastră – texte asemănătoare, vizând aproape la fel de critic „Puterea noastră”.

Ați afirmat în ultimul dumneavoastră editorial că acuzele din „epistolă” (îmi este greu să înțeleg pe ce vă bazați definind astfel articolul meu) nu ar fi însoțite de „dovezi concrete”. Nu știu la ce vă referiți „concret”, dar dacă după publicarea „epistolei” cititorii dumneavoastră vor crede și ei același lucru, vă voi sta la dispoziție cu toate clarificările pe care mi le veți cere.

În privința „jocului pe care aș fi reușit să-l fac celor care...”, textul meu (ca și intervențiile ulterioare lui, nepublicate nici ele de ziarul dumneavoastră) puneau lucrurile la punct (inclusiv în privința PDSR, a PRM și în general al guvernării Iliescu) într-o manieră lipsită de echivoc.

Cu toate nemulțumirile pe care le am – din câte înțeleg destul de asemănătoare cu ale dumneavoastră și ale cititorilor dumneavoastră – continuu încă să cred că actuala guvernare este sigura soluție. Nu voi ezita să dau, de aceea, oricând mi se va cere, tot sprijinul pe care îl pot da. Aceasta neînsemnând însă că atunci când voi simți că trebuie

să spun ce cred că trebuie spus nu o voi face. Cu toată grija ca afirmațiile mele să fie cât mai aproape de adevăr și cu toată bună credința de care sunt capabil.

Valerian Stan
21 mai 1998